

Edito

Terwijl de bommen vallen

Jef Peeters

Op het ogenblik dat dit edito geschreven wordt herneemt het landoffensief tegen Bagdad, terwijl de bombardementen op de Iraakse steden onverminderd doorgaan. En hoewel de kranten alle dagen vol staan, en er analyses genoeg te koop zijn, vraag ik mij voortdurend af of er over deze oorlog een 'zinnig' woord te zeggen valt. En blijkbaar zijn heel veel mensen over de hele wereld deze mening toegeedaan - gewone burgers die telkens opnieuw de straat opgaan om zelfbenoemde 'wereldleiders' diets te maken dat ze die naam onwaardig zijn. Eigenbelang staat in de weg van het soort vrede waar gewone mensen om vragen. Daarom zou ik liefst deze bladzijde verder wit willen laten als ruimte waarbinnen de stem van de slachtoffers gehoord kan worden.

Toch wil ik enkele bedenkingen kwijt. Valt er hoe dan ook een 'zinnig' woord te zeggen over gelijk welke oorlog? En dan denk ik daarbij in de eerste plaats aan de miljoenen slachtoffers van de 'vergeten' oorlogen, zoals in Tsjetsjenië of Congo om er maar twee te noemen. Ze worden vandaag aan het oog onttrokken door al het mediageweld rond de oorlog in Irak. Maar is daar alles mee gezegd? Misschien zijn ze wat verder van ons bed, en heeft het grote publiek niet het gevoel dat daarbij voor zichzelf wat op het spel staat. Het relatief veilige gevoel in het 'oude Europa' doet allicht vergeten dat het de voorbije decennia altijd wel ergens oorlog is geweest - om nog niet te spreken over de economische oorlog die dagelijks en permanent tegen de armen van deze wereld wordt gevoerd. En daarom kan ik alleen maar hopen dat met deze oorlog in Irak het besef groeit dat in een geglobaliseerde wereld wereldvrede één en ondeelbaar is.

Werken aan veiligheid is verder timmeren aan een andere weg dan die van de grote economische machten en hun imperiale beschermers. Daar proberen we ook dit Oikosnummer opnieuw toe bij te dragen. In de rubriek 'bewegers' geven we het woord aan VRAK dat door aangehouden vredesactie aan een meer vredesvolle toekomst werkt. Voor de langere termijn wordt er ook nagedacht over fundamentele kwesties als de al of niet aanwezige relatie tussen vrije markt en democratie (Walry); of over hoe zich voorstellingen te maken van een andere economie vanuit het verzet tegen de eenzijdigheden van de economische globalisering (Aubenas en Benasayag).

We besteden ook aandacht aan de actuele binnenlandse discussie over de oorlog en de wapentransporten. De huidige verkiezings sfeer maakt een serene politiek debat op basis van argumenten er niet eenvoudiger op, wat meer mist dan klaarheid brengt. Verwijten ten aanzien van politici - en vooral ook tussen politici onderling - zich te profileren op kap van de vrede creëert m.i. een anti-politieke sfeer. En met anti-politiek is de vrede zeker niet gediend. In dat licht verdienen de inspanningen van de Belgische regering - in samenspraak met de Duitse en de Franse - om de weg van een vreedzame oplossing voor het conflict met Irak te blijven bewandelen alle steun. En al heeft dat standpunt het nu in de feiten niet gehaald, dan blijft nog de vraag in welke mate die standpuntnaam historisch zal blijken, omdat ze binnen het internationale debat andere mogelijkheden open houdt of maakt dan die van een door de USA gedomineerde imperiale wereldorde. Of het in deze kwestie betekenisvol is dat zowel in België als in Duitsland Groenen deel uitmaken van de regering, wil ik eveneens overlaten aan het oordeel van de geschiedenis.